Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluverkon visio 2027-2037

Palveluverkkovision laatimisen lähtökohdat

- Varhan palveluverkkovisio nojaa uuden palvelustrategian mukaisiin palvelutavoitteisiin ja suunnitteluperiaatteisiin (Aluevaltuusto 25.2.2026), mutta yltää ajanjaksoltaan kauemmas vuoteen 2037 saakka.
- Pitkän aikavälin visioinnilla tunnistetaan nykyisen palveluverkon muutoskohteita ja siten tuetaan investointien suunnittelua sekä henkilöstösuunnittelua. Siinä huomioidaan nykyisten toimitilojen kunto, kyky vastata mm. palveluintegraatiotavoitteisiin sekä talouden ja henkilöstön saatavuuden reunaehdot.
- Keskeisenä lähtökohtana palveluverkkovisioinnissa on väestön palvelutarpeiden kehitystä ennustavien tekijöiden tunnistaminen ja huomioon ottaminen, erityisesti:
  - Väestömäärän muutokset kullekin palvelulle relevantissa ikä-/asiakasryhmässä (suhteellinen ja absoluuttinen asukasmäärän ennustettu muutos alueittain)
  - Palvelurakenteessa tehtävien muutosten suuntaa antavat vaikutukset palvelutarpeisiin
  - Digitaalisen asioinnin kehityksen suuntaa antavat vaikutukset perinteiseen kivijalkapalveluun
- Visiossa tunnistetaan yksityisten palvelujen palveluverkko siltä osin kuin Varha käyttää sitä oman tuotantonsa rinnalla. Kuitenkin vain omaa palveluverkkoa voidaan suunnitella tulevaisuuteen.
- Kun visiot laaditaan luonnollisten asiointisuuntien mukaisesti alueiden tarkkuudella, ei kuntien tarkkuudella, vision toteutukseen jää liikkumavaraa.

Käytetty aluejako

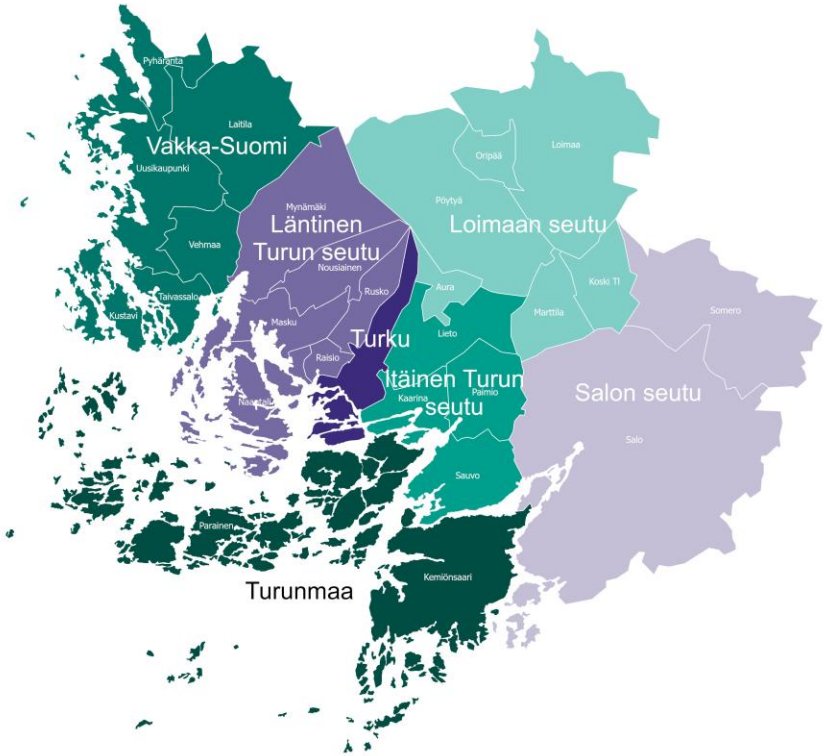

Alueiden määrittely	sisältää kunnat
Itäinen Turun seutu	Kaarina
	Lieto
	Paimio
	Sauvo
Loimaan seutu	Aura
	Koski Tl
	Loimaa
	Marttila
	Oripää
	Pöytyä
Läntinen Turun seutu	Masku
	Mynämäki
	Naantali
	Nousiainen
	Raisio
	Rusko
Salon seutu	Salo
	Somero
Turku	Turku
Turunmaa	Kemiönsaari
	Parainen
Vakka-Suomi	Kustavi
	Laitila
	Pyhäranta
	Taivassalo
	Uusikaupunki
	Vehmaa

Palveluverkkosuunnittelun aineistot ja menetelmät

- MDI:n Varhalle laatima väestöennuste, keskittyvän väestön skenaario vuoteen 2040
- Varhan palveluverkkotietokanta, tiedot toimipisteistä toimintavolyymeineen (Avohilmo, Hilmo)
- Kiinteistötietokanta Modulo: sijainnit, kuntotiedot, omistajuus
- Toimipisteiden saavutettavuus maantieyhteyksin sekä julkisella maantie- ja saaristoliikenteellä
- Traficomin Henkilöliikenneselvitys 2024
- Viranhaltijavalmistelu työpajoissa ajalla 22.1.-13.5. yhdessä palvelutuotannon ja kiinteistöpalvelujen edustajien kanssa tunnistettiin:
  - palvelutarpeen kehityksen vaikutukset palveluverkkoon palvelukokonaisuuksittain
  - palvelurakenteessa tehtävien muutosten ja digiasioinnin kehityksen vaikutukset toimipaikkoihin
  - alue- ja toimipistekohtaiset kehittämistarpeet
- Eri palvelukokonaisuuksien visioiden yhteensovittaminen, esimerkiksi:
  - sote-keskusten, -asemien ja -pisteiden palveluvalikoiman keskinäinen synergia
  - palveluintegraation edistämisen mahdollisuudet
- Lausuntokierroksen aineistolla täydennetty vision keskeisten muutosvaikutusten ennakkoarviointi

Palveluverkkovision rakenne ja sisältö

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluverkkovisio 2027-2037

<table>
<tr><td colspan="4">Sote-keskuspalvelut

Visio kolmiportaisen palveluverkon toteuttamisesta (laajojen palvelujen sosiaali- ja terveyskeskukset, suppeamman palveluvalikoiman sosiaali- ja terveysasemat ja suppeiden palvelujen sosiaali- ja terveyspisteet)</td><td colspan="2">Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Visio palveluverkosta: keskitetyt, alueelliset ja paikalliset lähipalvelut</td><td colspan="2">Sosiaali- ja vammaispalvelut

Visio palveluverkosta: keskitetyt ja alueelliset/paikalliset lähipalvelut</td><td rowspan="2">Ikääntyneiden palvelut

Visio palveluverkosta: alueelliset ja paikalliset palvelut</td><td colspan="2">Sairaalapalvelut

Visio sairaalapalvelujen palveluverkosta: keskitetyt ja alueelliset palvelut</td></tr>
<tr><td>Avo-terveyden-huolto</td><td>Perustason mielen-terveys- ja päihde-palvelut</td><td>Suun terveyden -huolto</td><td>Toiminta-kykyä tukevat palvelut</td><td>Perhe-keskus-palvelut</td><td>Lapsi-perheiden erityis-palvelut</td><td>Työikäisten palvelut
täydennetään myöhemmin</td><td>Vammais-palvelut</td><td>Perus-tason sairaala-palvelut</td><td>Erikois-sairaanhoito, diagnostiset palvelut, päivystys</td></tr>
</table>

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Sote-keskuspalvelujen palveluverkkovisio

Keskeiset nostot avoterveydenhuollon palveluverkkovisiosta vuosille 2027-2037

- Avoterveydenhuollon kapasiteettia kasvatetaan Turussa ja ympäristökunnissa huomioimaan väestön kasvu vuoteen 2040 saakka.
- Uudet sote-keskukset mitoitetaan niin, että niissä voidaan tuottaa sekä sosiaali- että terveyspalveluja.
- Valikoituja erikoissairaanhoidon palveluja tarjotaan sote-keskuksissa.
- Avoterveydenhuollon palveluissa asiointia ohjataan omatiimimallilla, joka sallii asiakkaan valinnanvapauden toteuttamisen ja kuntarajojen ylittämisen.
- Muutoksissa turvataan palvelujen saavutettavuus siten, että vähintään 95 % asukkaista pääsee nykyiseen tapaan sote-aseman tai sote-keskuksen palveluihin alle 20 minuutin automatkan sisällä (ml. lääkäri- ja diagnostiikkapalvelut).
- Sote-pisteet ovat oleellinen osa alueellista palveluverkkoa, ja niiden toimintaedellytyksiä kehitetään aktiivisesti.
- Ennen merkittävien palveluverkkomuutosten toimeenpanoa varmistetaan korvaavan palvelun riittävä kapasiteetti ja arvioidaan vaikutukset saavutettavuuteen (myös ilman omaa autoa), palvelujen jatkuvuuteen, henkilöstöön ja kokonaiskustannuksiin. Muutoksista viestitään asukkaille hyvissä ajoin, selkokielisesti, saavutettavasti sekä suomeksi, ruotsiksi ja tarvittaessa muilla kielillä.
- Valikoiduissa pienissä sote-pisteissä ja erityisesti saaristossa näytteenotto on avoterveydenhuollon vastuulla

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: sote-keskukset

Alue	Sote-keskukset 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, koko väestö	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	2	0	17,7 % / 36 463	↔	(↓)	1	1	0	1	3
Itäinen Turun seutu	1	0	5,5 % / 3 915	↔	(↓)	1	0	0	0	1
Läntinen Turun seutu	1	0	3,1 % / 2 262	↔	(↓)	1	0	0	0	1
Salon seutu	1	0	-11,0 % / - 6 546	↔	(↓)	0	0	0	1	1
Loimaan seutu	1	0	-10,1 % / - 3 313	↔	(↓)	0	0	0	1	1
Vakka-Suomi	1	0	-6,3 % / - 1 907	↔	(↓)	0	0	0	1	1
Turunmaa	0	0	-9,0 % / - 1 914	↔	(↓)	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	**7**	**0**				**3**	**1**		**4**	**8**

Väestönkasvu Turun seudulla edellyttää uutta kapasiteettia, johon vastaavat Kaskenmäen sote-keskus (2027) ja Turun keskustan sote-keskuksen uusi sijainti Humalistonkadulla (2029). Myöhemmin tulee linjattavaksi, miten Kaarinan sote-keskuksen avoterveydenhuollon ja vuodeosastojen lisätilatarpeet ratkaistaan 2030-luvulla. Valmistelussa on jo Raisioon rakennettava uusi sote-keskus, joka korvaa sekä nykyisen terveyskeskuksen että Raision sairaalan, perusteina nykyisten tilojen heikentynyt kunto ja toimintojen väistötarpeet. Digitaalisten palvelujen kehitys vähentänee kivijalkapalvelujen tarvetta, mutta ei merkittävässä määrin.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: sote-asemat

Alue	Sote-asemat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, koko väestö	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	3	1	17,7 % / 36 463	↔	(↓)	2	0	1	1	3
Itäinen Turun seutu	2	0	5,5 % / 3 915	↔	(↓)	0	0	0	2	2
Läntinen Turun seutu	4	0	3,1 % / 2 262	↔	(↓)	0	0	0-1	3	3-4
Salon seutu	2	0	-11,0 % / - 6 546	↔	(↓)	0	1	0	2	3
Loimaan seutu	1	0	-10,1 % / - 3 313	↔	(↓)	0	0	0	1	1
Vakka-Suomi	1	0	-6,3 % / - 1 907	↔	(↓)	0	0	0	1	1
Turunmaa	2	0	-9,0 % / - 1 914	↔	(↓)	0	0	0	2	2
YHTEENSÄ	**15**	**1**				**1**	**2**	**1-2**	**13**	**15-16**

Turussa Varissuon sote-asema tulee käyttöön vuonna 2029. Pansioon tulee nykyistä korvaava sote-asema. Kirkkotien aseman palveluja supistetaan avoterveydenhuollon osalta jo vuonna 2027, koska Kaskenmäen sote-keskukseen saadaan korvaava kapasiteetti. Läntisellä Turun alueella Ruskon sote-aseman roolia on tarkennettava Raision sote-keskuksen suunnittelun myötä. Ruskolla tarvitaan vähintään sote-pistetason palvelut. Salon seudulla Halikon sote-piste toimii sote-asemana vuodesta 2027 alkaen.
Digitaalisten palvelujen kehityksen ei arvioida vaikuttavan merkittävästi kivijalkapalvelun tarpeisiin.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: sote-pisteet

Alue	Sote-pisteet 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, koko väestö	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	0	0	17,7 % / 36 463	↔	(↓)	0	1	0-1	0-1	0-1
Itäinen Turun seutu	3	0	5,5 % / 3 915	↔	(↓)	0	0	0	3	3
Läntinen Turun seutu	4	0	3,1 % / 2 262	↔	(↓)	0	0-1	0-2	1	1-4
Salon seutu	5	0	-11,0 % / - 6 546	↔	(↓)	0	0	1	4	4
Loimaan seutu	5	0	-10,1 % / - 3 313	↔	(↓)	0	0	1	4	4
Vakka-Suomi	4	0	-6,3 % / - 1 907	↔	(↓)	0	0	2	2	2
Turunmaa	5	0	-9,0 % / - 1 914	↔	(↓)	0	0	0	5	5
YHTEENSÄ	**26**	**0**				**0**	**1-2**	**5-7**	**19-21**	**19-23**

Halikon sote-piste muuttuu jo vuonna 2027 sote-asemaksi. Kustavin ja Pyhärannan sote-pisteet suljetaan vuonna 2027. Sote-pisteiksi jäävät Rymättylä, Piikkiö, Koski, Kisko, Sauvo, Aura, Tarvasjoki, Marttila, Taivassalo, Vehmaa, Suomusjärvi, Perniö ja Kuusjoki sekä Taalintehdas ja muut saariston pisteet. Velkua ja Nousiainen arvioidaan uudelleen jo vuonna 2027. Kirkkotiellä jatkaa sote-piste, jonka toiminta arvioidaan uudelleen viimeistään keskustan uuden sote-keskuksen ja Varissuon uuden sote-aseman käynnistyessä vuonna 2029. Ruskossa toimii sote-asema tai sote-piste. Rymättylän ja Piikkiön sote-pisteet säilyvät nykyisessä laajuudessaan. Raision ja Kaarinan sote-keskusten laajentaminen ja uudisrakentaminen suunnitellaan ja mitoitetaan siten, ettei se edellytä Rymättylän tai Piikkiön sote-pisteiden lakkauttamista tai niiden nykyisten palvelujen siirtämistä uusiin sote-keskuksiin. Mikäli henkilöstön saatavuus muodostuu pienempien sotepisteiden toiminnan jatkumisen kannalta ongelmaksi, arvioidaan sote-pisteen mahdollisuuksia jatkaa.

Muutosten perustelut ja vaikutukset: sote-pisteet

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Turku	Kirkkotien sote-piste	Arvioidaan viimeistään 2029	Turun kapasiteetin kasvu		Kaskenmäen sote-keskus
Läntinen Turun seutu	Nousiaisten sote-piste	Arvioidaan vuonna 2027	Ei palvelutarvetta/kysyntää	Kustannustehokkuuden lisääminen	Masku, Mynämäki
	Velkuan sote-piste	Arvioidaan vuonna 2027	Vähäinen käyttö/kysyntä, huonot tilat	Kustannustehokkuuden lisääminen, huonot tilat	Naantalin sote-asema
Salon seutu	Halikon sote-piste	Muuttuu sote-asemaksi	Suuri käytön volyymi ja palveluvalikoima		Ei tarvetta
Loimaan seutu	Alastaron sote-piste	Suljetaan vuonna 2027	Vähäinen käyttö/kysyntä	Kustannustehokkuuden lisääminen, joustavammat palvelut	Loimaa, Riihikoski
Vakka-Suomi	Pyhäranta	Suljetaan vuonna 2027	Vähäinen käyttö/kysyntä	Kustannustehokkuuden lisääminen	Uusikaupunki
	Kustavi				Taivassalo

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Perustason mielenterveys- ja päihdeyksikköpalvelut

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, täysikäiset	Palvelu-rakenne-muutoksen vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	5	0	18 % / 31 673	↑	↓	1	3	2	2	6
Turku itäinen	3	0	7,8 % / 4 353	↑	↓	0	0	0	3	3
Turku läntinen	5	0	4,4 % / 2 604	↑	↓	1	0	2-3	0	2-3
Salon seutu	3	0	- 8,1 % / - 4 047	↑	↓	0	0	0	3	3
Loimaan seutu	3	0	- 7,8 % / - 2 086	↑	↓	0	0	1	2	2
Vakka-Suomi	4	0	- 4,6 % / - 1 161	↑	↓	0	0	1	3	3
Turunmaa	3	0	- 6,4 % / - 1 144	↑	↓	0	0	0	3	3
YHTEENSÄ	**26**	**0**				**2**	**3**	**6-7**	**16**	**22-23**

Mielenterveyspalvelujen työnjako psykiatrian kanssa lisää Turun alueella perustason miepä-palvelujen tarvetta. Toisaalta etäpalvelujen laaja käyttö vähentänee fyysistä vastaanotolla käyntiä. Kapasiteettilisäyksiä suunnitellaan Turun kaupungin alueelle (Keskusta, Kaskenmäki, Varissuo). Myös muilla paikkakunnilla pyritään integroiviin ratkaisuihin sote-keskuspalvelujen kanssa. Maskun palvelut tarjotaan jatkossa Raisiosta tai Mynämäeltä. Palveluita viedään tarvittaessa sote-asemille ja pisteisiin jalkautuvana palveluna.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, täysikäiset	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	1	0	18 % / 31 673	↔	↔	0	0	0	1	1
Turku itäinen	0	0	7,8 % / 4 353	↔	↔	0	0	0	0	0
Turku läntinen	0	0	4,4 % / 2 604	↔	↔	0	0	0	0	0
Salon seutu	1	0	- 8,1 % / - 4 047	↔	↔	0	0	0	1	1
Loimaan seutu	0	0	- 7,8 % / - 2 086	↔	↔	0	1	0	0	1
Vakka-Suomi	1	0	- 4,6 % / - 1 161	↔	↔	0	0	0	1	1
Turunmaa	0	0	- 6,4 % / - 1 144	↔	↔	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	**3**	**0**				**0**	**1**	**0**	**3**	**4**

Turussa toimivat terveysneuvontapiste Milli ja matalan kynnyksen päihdevastaanotto Askel. Salossa on päiväkeskus-terveysneuvontapiste ja matalan kynnyksen päihdevastaanotto. Uudessakaupungissa on sote-neuvontapiste ja sellainen suunnitellaan lisättäväksi myös Loimaalle. Palvelujen sijoittelussa huomioidaan sote-integraatio (kts. työikäisten palvelut). Palveluita viedään tarvittaessa sote-asemille ja pisteisiin jalkautuvana palveluna.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Päihdehoidon laitosyksiköt

Alue	Laitosyksiköt 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, täysikäiset	Palvelu-rakenne-muutoksen vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	2+1	useita päihde-kuntoutuksen palvelun-tuottajia muualla Suomessa	18 % / 31 673	↔	↔	2+1	0	0	0	2+1
Turku itäinen	0		7,8 % / 4 353	↔	↔	0	0	0	0	0
Turku läntinen	0		4,4 % / 2 604	↔	↔	0	0	0	0	0
Salon seutu	0		- 8,1 % / - 4 047	↔	↔	0	0	0	0	0
Loimaan seutu	0		- 7,8 % / - 2 086	↔	↔	0	0	0	0	0
Vakka-Suomi	0		- 4,6 % / - 1 161	↔	↔	0	0	0	0	0
Turunmaa	0		- 6,4 % / - 1 144	↔	↔	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	**3**					**3**			**0**	**3**

Turussa Kupittaalla on kaksi laitosyksikköä sekä päiväsairaala (2+1). Nykyiset yksiköt olisi tarpeen korvata 2030-luvulla uudella sairaalatasoisella laitosyksiköllä, jonka palvelut integroitaisiin mieluiten Tyks Akuutin yhteispäivystyksen ja psykiatrisen päivystyksen kanssa ja joka vastaisi myös selviämisasemapalveluista. Paras sijoituspaikka olisi siis Tyksin kantasairaalan alue, toissijaisesti Mäntymäki.
Laitoshoidon ostopalveluyksiköt sijaitsevat Siuntiossa, Leppävaarassa, Tampereella ja muualla Suomessa, ei Varhan alueella.

Muutosten perustelut ja vaikutukset: mielenterveys- ja päihdepalvelut

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Turku	Mielenterveys-päihdepalvelujen avohoidon toimipaikat erillisissä vuokra-tiloissa	Lisäys: sote-keskuksen uudet tilat 2029	Palveluintegraation vahvistaminen	Vuokratiloista luopuminen	Keskustan sote-keskus
		Lisäys: uusi sote-keskus 2027			Kaskenmäen sote-asema
		Lisäys: uusi sote-asema 2029			Varissuon sote-asema
		Vähennys: siirretään sote-asemalle			Runosmäen sote-asema
	Mäntymäen laitosyksiköt	Korvataan: siirretään sairaalapalvelujen yhteyteen	Synergiaedut päivystyksen ja sairaalainfran kanssa	Psykiatrian osastojen siirtyminen pois Kupittaalta	Tyks Kantasairaala tai Mäntymäki
Läntinen Turun seutu	Masku: avopalvelut	Maskun mielenterveys- ja päihdepalvelujen avopisteen jatkosta päätetään Raision sote-keskuksen suunnittelun yhteydessä	Pieni haavoittuva yksikkö	Hyvät yhteydet isompiin yksiköihin	Ensisijaisesti Raision uusi sote-keskus
	Naantali: avopalvelut	Vähennys: siirretään erillisistä tiloista sote-asemalle	Palveluintegraation vahvistaminen	Vuokratiloista luopuminen	Naantalin sote-asema
	Raision pienet toimipisteet	Korvataan: yhdistetään uudessa sote-keskuksessa			Raision uusi sote-keskus (2030-luvulla)
Loimaan seutu	Loimaa: matalan kynnyksen palv.	Lisäys: uusi matalan kynnyksen piste	Palvelutarjonnan lisäys		
	Loimaa: avopalvelut	Vähennys: palvelut yhdistetään samaan rakennukseen	Palvelupisteiden yhdistäminen	Integraatio	Sote-keskus tai sairaala
Vakka-Suomi	Uusikaupunki: avopalvelut	Vähennys: siirretään sote-keskukseen viimeistään 2029	Palvelupisteiden yhdistäminen, integraatio	Vuokratiloista luopuminen, tilojen kunto	Uudenkaupungin sote-keskus

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio, suun terveydenhuollon kaikille tarjottavat palvelut

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, koko väestö	Palvelu-rakenteen muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	9	18	17,7 % / 36 463	↔	↔	3	1	2	5	9
Itäinen Turun seutu	10	4	5,5 % / 3 915	↔	↔	0	0	0	10	10
Läntinen Turun seutu	7	4	3,1 % / 2 262	↔	↔	0	0-1	0	7	7-8
Salon seutu	4	7	- 11,0 % / - 6 546	↔	↔	0	0	0	4	4
Loimaan seutu	8	1	- 10,1 % / - 3 313	↔	↔	0	0	1	7	7
Vakka-Suomi	4	2	- 6,3 % / - 1 907	↔	↔	0	0	0	4	4
Turunmaa	4	0	- 9,0 % / - 1 914	↔	↔	0	0	0	4	4
YHTEENSÄ	**46**	**36**				**3**	**1-2**	**3**	**41**	**45-46**

Väestönkehitys lisää palvelutarvetta ja myös ikääntyneillä on suhteellisesti aiempaa enemmän tarvetta suun terveydenhuollon palveluille. Julkisia suun terveydenhuollon palveluja suositaan, koska terveysvakuutus ei useinkaan kata suun terveydenhuoltoa. Kapasiteettia tulisi lisätä Turun seudulla. Dentalian erikoishammashoidon yksikön valmistuminen 2030-luvun alussa vahvistaa omaa palvelutuotantoa. Läntisen Turun seudun ratkaisu riippuu Raision uuden sote-keskuksen kokonaisuudesta ja Terveysristeyksen mahdollisesta jatkosta.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio, suun terveydenhuollon tarkastuspalvelut kouluikäisille, kiinteät ja liikkuvat palvelut

Alue	Toimipaikat ja liikkuvat yksiköt 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio toimipaikkamäärästä ja liikkuvien yksiköiden tarpeesta				
	Varha (kiinteä / liikkuva)	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, 7-18-v.	Palvelu-rakenteen muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-pisteet 2037
Turku	8/4	0	9,6 % / 2 033	↑	↔	3	1	1	5	8/4
Itäinen Turun seutu	9/1	0	- 5,4 % / - 608	↑	↔	0	2	0	9	11/1
Läntinen Turun seutu	7/1	0	- 8,2 % / - 852	↑	↔	0	1	0	7	8/1
Salon seutu	4	0	- 32,1 % / - 2 403	↑	↔	0	0	0	4	4/1
Loimaan seutu	7/1	0	- 25,8 % / - 1 144	↑	↔	0	0	1	6	6/1
Vakka-Suomi	4/1	0	- 23,1 % / - 878	↑	↔	0	0	0	4	4/1
Turunmaa	4	0	- 25,8 % / - 700	↑	↔	0	0	0	4	4/1
YHTEENSÄ	**43/8**	**0**				**3**	**4**	**2**	**39**	**45/10**

Palvelutarvetta kasvattaa Turun alueen nuoren väestön määrän kasvun lisäksi se, että vuodesta 2026 alkaen tulee yksi ikäryhmä lisää tarkastettavaksi. Tämä on huomioitava palveluverkon kapasiteettilisäyksissä. Lasten ja nuorten suun terveydenhuollon liikkuvia ja jalkautuvia palveluja kehitetään tavoitteena mahdollistaa suun terveydenhuollon palveluiden toteuttaminen koulupäivän yhteydessä. Liikkuvien palvelujen tulee mahdollistaa ennaltaehkäisevän hoidon ja ikäryhmätarkastusten lisäksi myös korjaava hammashoito, kuten hampaiden paikkaaminen. Palveluverkon mahdollisia muutoksia arvioidaan, kun liikkuvien ja jalkautuvien palvelujen toimivuudesta, hoidon laadusta ja saatavuudesta on riittävästi tietoa.

Muutosten perustelut ja vaikutukset: suun terveydenhuolto 1/2

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Turku	Pansio (2 hy=hoitoyksikköä)	Korvataan 2030	Rakennuksen kunto ja toiminnallisuus.	Pansion uusi sote-asema	
	Käsityöläiskatu	Korvataan 2029	Vuokrasopimus päättyy	Rakennuksen kunto.	Keskustan sote-keskus
	Vanha Dentalia	Korvataan 2030	Yliopistokiinteistöjen rakennushanke		Uusi Dentalia
	Eurocity	Lisäys	Jää käyttöön parantaen palvelukapasiteettia	Varissuon sote-asema valmistuu	
Läntinen Turun seutu	Raisio	Lisäys/ korvataan 2030-luvulla	Uudisrakennushanke	Väestön kasvu, lisääntyvä palveluntarve	Uusi Raision sote-keskus ja/tai Terveysristeys
Loimaan seutu	Oripää (1 hy)	Poistuu 2026 lopussa	Vajaakäytöllä, rekrytointihaasteet	Kustannustehokkuuden lisääminen: isoissa yksiköissä laitteet ja instrumentit ovat tehokkaassa käytössä. Välinehuolto on keskitettyä ja hoitohenkilöstön työpanos hyödyllisemmin käytössä.	Loimaan yksiköt
					Auran sote-piste

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Fysioterapiapalvelujen toimipaikat

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön kehityksen vaikutus, alle 75-vuotiaat	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	3	useita	16,9 % / 31 204	↑	(↓)	1	1	1	1	3
Itäinen Turun seutu	4	useita	2,1 % / 1 364	↑	(↓)	1	0	1	3	3
Läntinen Turun seutu	5	useita	- 1,4 % / - 903	↑	(↓)	1	0	2	2	3
Salon seutu	3	useita	- 17,2 % / - 8 604	↑	(↓)	0	0	0	3	3
Loimaan seutu	2	useita	- 15,6 % / - 4 335	↑	(↓)	0	0	0	2	2
Vakka-Suomi	2	useita	- 11,3 % / - 2 864	↑	(↓)	0	0	1	1	1
Turunmaa	5	1	- 14,1 % / - 2 503	↑	(↓)	0	0	1	4	4
YHTEENSÄ	**24**					**3**	**1**	**6**	**16**	**19**

Kuntoutuksen rooli kasvaa tuki- ja liikuntaelinsairauksissa. Digihoitopoluilla voidaan jossain määrin vähentää kivijalkapalvelun käyttöä. Turun uudet sote-keskukset ja -asemat vaikuttavat toimipaikkojen sijaintiin, mm. Valio Center tulee tarpeettomaksi. Kaarinan terveyskeskuksen laajennushanke mahdollistaa laajemmat tilat fysioterapialle, jolloin palvelut Piikkiöstä voitaisiin keskittää Kaarinaan. Raision uusi sote-keskus korvaisi nykyisen Terveysristeyksen. Maskun palvelut tuotettaisiin Mynämäestä tai Raisiosta, Laitilan palvelut Uudestakaupungista. Houtskarin palvelut siirtyvät jossain vaiheessa Korppooseen.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Puhe- ja toimintaterapiapalvelujen toimipaikat

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön kehityksen vaikutus, alle 18-vuotiaat	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	2	useita	15,8 % / 4 790	↔	↓	1	1	1	1	3
Itäinen Turun seutu	3	useita	-2,8 % / - 437	↔	↓	0	0	0	3	3
Läntinen Turun seutu	3	useita	- 2,4 % / - 342	↔	↓	1	0	0	2	3
Salon seutu	3	useita	- 26,2 % / - 2 499	↔	↓	0	0	0	3	3
Loimaan seutu	3	1-2	- 20,9 % / - 1 227	↔	↓	0	0	0	3	3
Vakka-Suomi	2	0	- 14,9 % / - 746	↔	↓	0	0	1	1	1
Turunmaa	2	1-2	- 22,0 % / - 770	↔	↓	0	1	0	2	3
YHTEENSÄ	**18**					**2**	**1**	**2**	**15**	**18**

Kelan tarjoaman kuntoutuksen vähentyessä palvelutarve saattaa myös kasvaa. Digipalvelujen kehittäminen vähentää todennäköisesti puhe- ja toimintaterapian kivijalkapalvelujen tarvetta. Sote-keskusten ja –asemien tilaratkaisuilla voidaan edistää vuokratiloista luopumista. Laitilan puhe- ja toimintaterapiapalvelut on tarkoituksenmukaista siirtää Uuteenkaupunkiin. Terveysristeyksen palvelut siirrettäisiin Raisiossa uuteen sote-keskukseen. Paraisilla tarvitaan uudet tilat terapiapalvelujen lisäämiseksi.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Ravitsemusterapiapalvelujen toimipaikat

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön kehityksen vaikutus, alle 75-vuotiaat	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	3	1	16,9 % / 31 204	↑	↓	1	1	1	0	2
Itäinen Turun seutu	1	0	2,1 % / 1 364	↑	↓	0	0	0	1	1
Läntinen Turun seutu	1	1	- 1,4 % / - 903	↑	↓	1	0	0	0	1
Salon seutu	1	0	- 17,2 % / - 8 604	↑	↓	0	0	0	1	1
Loimaan seutu	0	0	- 15,6 % / - 4 335	↑	↓	0	1	0	0	1
Vakka-Suomi	1	1	- 11,3 % / - 2 864	↑	↓	0	0	0	1	1
Turunmaa	0	0	- 14,1 % / - 2 503	↑	↓	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	**7**	**3**				**2**	**2**	**1**	**3**	**7**

Elintapasairauksien yleisyys ja ennaltaehkäisyn tarve edellyttävät ravitsemusterapiapalvelujen saatavuutta erityisesti perusterveydenhuollossa. Digihoitopoluilla ja ravitsemusterapian etävastaanotoilla voidaan jossain määrin vähentää kivijalkapalvelujen tarvetta. Toimipaikkamuutoksia Turussa aiheuttavat mm Kaskenmäen ja Keskustan sote-keskukset. Raision uusi sotekeskus korvaisi nykyisen Terveysristeyksen. Ravitsemusterapiapalveluja vahvistettaisiin Loimaan suunnalla.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Ikäkeskuspalvelujen toimipaikat

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön kehityksen vaikutus, 65 vuotta täyttäneet	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	3	0-1	14,6 % / 6 110	↑	↔	2	1	0	2	5
Itäinen Turun seutu	4	0-1	19,5 % / 3 070	↑	↔	0	0	1	2	3
Läntinen Turun seutu	7	0-1	16,4 % / 3 016	↑	↔	1	0	5	2	3
Salon seutu	3	0-1	8,5 % / 1 530	↑	↔	0	0	0	3	3
Loimaan seutu	2	0-1	2,2 % / 217	↑	↔	0	0	0	2	2
Vakka-Suomi	2	0-1	1,3 % / 118	↑	↔	0	0	1	0	1
Turunmaa	3	0-1	4,4 % / 303	↑	↔	0	1	1	2	3
YHTEENSÄ	**24**					**3**	**2**	**8**	**13**	**20**

Palvelutarve kasvaa, koska tavoitteena on lisätä toimintakykyä tukevaa palvelua raskaiden hoivapalvelujen tarpeen ehkäisemiseksi. Muistisairauksien diagnostiikkaa ja seurantaa tehdään aiempaa enemmän, ja konservatiivisten hoitomuotojen lisääntyminen kasvattaa kuntoutustarpeita. Muistikeskuspalveluja tullaan tarjoamaan uudessa Kaskenmäen sote-keskuksessa, mutta nykyistä toimintaa tulisi laajentaa myös lisätiloihin. Ruskon kotikuntoutusryhmätoiminta siirtyy Raisioon ja Maskun ikäneuvolapalvelut Mynämäelle ja Raisioon uuteen sote-keskukseen. Raision uuteen sote-keskukseen tulisi saada keskitetyt korvaavat tilat ikäkeskuspalveluille. Piikkiön palvelut tarjottaisiin tulevaisuudessa Kaarinasta. Myös Paraisille tarvitaan uutta tilaa uudelle ryhmätoiminnalle.

Muutosten perustelut ja vaikutukset: toimintakykyä tukevat palvelut 1/2

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Turku	Keskustan sote-keskus: fysio-, puhe-, toiminta- ja ravitsemusterapiat	Korvaavat tilat 2029	Vuokrasopimus päättyy	sisäilmaongelmat	Uusi keskustan sotekeskus
	Kaskenmäen sote-asema: fysio-, puhe- ja ravitsemusterapiat, Muistikeskus	Lisäys 2027	Väestön kasvu, ruotsinkielisten palveluiden kokonaisuus		
	Valio Center: fysio-, puhe-, toiminta- ja ravitsemusterapiat	Poistuu 2028	Uudet sote-keskukset tulevat käyttöön	Tilat epäkäytännölliset, käytettävissä 2028 asti.	Kaskenmäki ja Keskusta
	Mäntymäki: ravitsemusterapia	Poistuu 2027	Kaskenmäen sote-keskus tulee käyttöön		Kaskenmäen sotekeskus
Läntinen Turun seutu	Raision toimipisteet: fysio-, puhe-, toiminta- ja ravitsemusterapiat, Ikäkeskus	Korvaava 2030-luvulla	Väestön kasvu, kasvava palvelutarve	Palveluiden integraatio	Uusi Raision sotekeskus
	Masku Gym: fysioterapia	Poistuu viim. 2029	Epäkäytännöllinen vuokratila.	Isomman yksikön tehokkuus	Mynämäki
	Raision terveysasema: fysioterapia	Poistuu viim. 2029	Isomman yksikön kyky tuottaa palvelu tehokkaasti.		Raision sote-keskus/ Terveysristeys
	Maskun Neuroliitto: ikäkeskuspalvelut	Poistuu viim. 2029	Isomman yksikön kyky tuottaa palvelu tehokkaasti.		Mynämäen sote-asema ja Raision Kerttulakoti
	Rusko: Ikäkeskuspalvelut	Poistuu viim. 2029	Vähäinen käyttö	Isomman yksikön tehokkuus	Raision Kerttulakoti

Muutosten perustelut ja vaikutukset: toimintakykyä tukevat palvelut 2/2

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Itäinen Turun seutu	Piikkiön sote-piste: Muistikoordinaattori ja ikäneuvola, fys terapiapalvelut	Poistuu 2030-luvulla	Siirto mahdollinen, kun tilanpuute Kaarinan sote-keskuksessa korjaantuu	Isomman yksikön kyky tuottaa palvelu tehokkaasti.	Kaarinan tk, laajennus
				Yhteistyötahot lähempänä	Kaarinan tk, laajennus
Loimaan seutu	Loimaa, Kartanonmäki: Muistikoordinaattori ja ikäneuvola	Poistuu viim. 2029	Keskittämisellä vastataan palvelutarpeen kasvuun	ikäkeskuksen eri toimintojen yhteistyön lisääminen	Loimaan sairaalan tilat
		Lisäys	Ravitsemusterapiapalvelut Pöytyän/Auran alueelle	Kasvava palvelutarve	
Vakka-Suomi	Laitila: fysioterapia, puhe- ja toimintaterapia, Ikäkeskus	Poistuu 2029 jälkeen	Turvataan palvelujen jatkuvuus ja laajemmat palvelut isommassa yksikössä.	Yhdistäminen isompaan yksikköön lisää toiminnan joustavuutta.	Uudenkaupungin terveyskeskus
Turunmaa	Houtskari: fysioterapiapalvelu	Poistuu viim. 2029	Fysioterapiaresurssin uudelleenjakaminen vastaamaan ikääntyneiden määrän kasvua	Yhdistäminen isompaan yksikköön lisää toiminnan joustavuutta.	Korppoon fysioterapiapalvelu, kotikuntoutus
	Parainen: toimintaterapia	Lisäys	Nykyinen tila ei palvele lasten toimintaterapiaa.	Toimintaterapian laadun parantaminen.	
	Parainen: kotikuntoutus	Lisäys	Kotikuntoutuksen ryhmätoiminta edellyttää esteetöntä kuntosalia.	Henkilöstömäärän kasvaessa tarvitaan myös toimistotiloja kuntosalin yhteyteen.	

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Lasten, nuorten ja perheiden palveluverkkovisio

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Perhekeskuksen neuvolapalvelut

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, 0-6-vuotiaat	Palvelu-rakenteen muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	13	0	26,1 % / 2 891	↑	↔	3	0	3	7	10
Itäinen Turun seutu	9	0	2,1 % / 109	↑	↔	0	0	0	9	9
Läntinen Turun seutu	8	0	7,6 % / 361	↑	↔	1	0	1	7	8
Salon seutu	12	0	- 12,6 % / - 348	↑	↔	3	0	3	6	9
Loimaan seutu	7	0	-10,2 % / - 182	↑	↔	0	0	0	7	7
Vakka-Suomi	4	0	3,4 % / 52	↑	↔	0	0	0	4	4
Turunmaa	7	0	- 11,9 % / - 120	↑	↔	1-2	0	0	5-6	7
YHTEENSÄ	**60**	0				**7-8**	**0**	**7**	**45-46**	**54**

ADHD-palvelujen kysyntä ja maahanmuuttajaväestön osuuden kasvu lisäävät neuvolapalvelujen tarvetta. Uutena toimintana tullaan järjestämään perhevastaanottopalveluja. Sosiaalihuoltolain muutos voi vaikuttaa työnjakoon lasten, nuorten ja perheiden palveluissa. Turussa luovutaan Vasaramäen, Brahenkadun sekä Hämeenkadun neuvoloista. Raision uusi sote-keskus voisi korvata Tornitalon neuvolan. Rymättylän, Littoisten ja Taivassalon neuvolatoiminta jatkuu. Salon neuvoloista jatkavat Suomusjärvi, Kisko ja Kuusjoki sekä koulun tiloissa Muurla. Perttelin neuvolan yhdistämisestä Tupurin neuvolaan (koululla) on jo päätös. Jatkossakin neuvolapalveluita tuotetaan lähipalveluperiaatteella. Saaristossa neuvolapalvelut tuotettaisiin koululle tai sote-pisteeseen.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Perheneuvolat ja lasten, nuorten ja perheiden mielenterveys- ja päihdepalvelut

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, 0-17-vuotiaat	Palvelu-rakenteen muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	3	0	15,8 % / 4 790	↑	↔	0	3	1	2	5
Itäinen Turun seutu	4	0	-2,8 % / - 437	↔	↔	1	0	0	3	4
Läntinen Turun seutu	4	0	-2,4 % / - 342	↔	↔	2	0	0	1	3
Salon seutu	1	0	- 26,2 % / - 2 499	↔	↔	1	0	0	0	1
Loimaan seutu	2	0	- 20,9 % / - 1 227	↔	↔	0	0	1	0	1
Vakka-Suomi	3	0	- 14,9 % / - 746	↔	↔	0	0	0-1	2-3	2-3
Turunmaa	3	0	- 22,0 % / - 770	↔	↔	0	0	1	2	2
YHTEENSÄ	**20**	0				**4**	**3**	**3-4**	**10-11**	**18-19**

Palvelutarvetta lisäävät keskittymisen haasteet sekä maahanmuuttajaväestön kasvu. Myös sosiaalihuoltolain muutos vaikuttanee palvelujen järjestelyihin. Tavoitteena on, että perustason mielenterveyspalvelut ja perheneuvolapalvelut toimivat samoissa pisteissä, tämän lisäksi perustason mielenterveyspalvelut jalkautuvat koulujen tiloihin. Toimipaikkojen määrä pienenee, mutta toisiaan tukevat palvelut ovat samoissa toimipisteissä. Paimiossa palvelu tuotetaan jalkautumalla muihin tiloihin. Läntisellä alueella on tarve Mynämäen ja Nousiaisten keskitetylle pisteelle, lisäksi palveluja saisi Raision sote-keskuksesta. Liedon toimipiste palvelee myös Auran perheitä ja Kemiönsaarella yhdistetään kaksi toimipistettä. Vakka-Suomessa toimipaikkoja olisi kaksi tai kolme.

Muutosten perustelut ja vaikutukset: perhekeskuspalvelut

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Turku	Hämeenkadun neuvolat	Poistuu 2029	Kaskenmäen sote-keskus tulee käyttöön	Palveluintegraatio	Kaskenmäen sote-keskus
	Brahenkadun neuvola	Poistuu 2029	Tilaongelmat	Palveluintegraatio	Keskustan sote-keskus Humalistonkatu
	Vasaramäen neuvola	Poistuu viim. 2029	Yksikön erillisyys muusta toiminnasta	Palveluintegraatio	Mäntymäki tai Kaskenmäki
	Yli-Maaria: Ypsilonin neuvola	Selvitetään korvaavia tiloja alueelta	Koulu tarvitsee neuvolan tilat itselleen, vain oppilashuolto jää		
	Pansion neuvola	Selvitetään korvaavia tiloja alueelta	Turku on irtisanonut vuokrasopimuksen.		
Itäinen Turun seutu	Littoinen	Lisäys (laajennus)	Laajemmat perheiden palvelut Littoisiin	Kaarinan, Liedon ja Turun kasvava tarve	
Läntinen Turun seutu	Raision Tornitalon neuvola ja perheneuvola	Korvaava 2030-luvulla	Tilojen tekniset ongelmat ja huonetilojen koko		Uusi Raision sote-keskus
Salon seutu	Salon pääterveysasema, Läntinen terveysasema, Uskelan neuvola	Korvaava 2027 alkaen	Nykyisistä tiloista joudutaan luopumaan, tilat avoterveydenhuollon käyttöön.	Saadaan paremmat tilat. Yksiköiden yhdistäminen parantaa palvelun joustavuutta.	IoT Campus

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Lapsiperhesosiaalityö ja lastensuojelun avohuolto

Alue	Toimipisteet 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio toimipaikkamäärän tarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, 0-17-vuotiaat	Palvelu-rakenteen muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	2	0	15,8 % / 4 790	↔	↔	2	2-3	0	0	4-5
Itäinen Turun seutu	3	0	-2,8 % / - 437	↔	↔	1	0	0	2	3
Läntinen Turun seutu	4	0	-2,4 % / - 342	↔	↔	1	0	1	1	3
Salon seutu	2	0	- 26,2 % / - 2 499	↔	↔	0	0	0	2	2
Loimaan seutu	5	0	- 20,9 % / - 1 227	↔	↔	0	0	1-2	3-4	3-4
Vakka-Suomi	4	0	- 14,9 % / - 746	↔	↔	1	0	2	1	2
Turunmaa	2	0	- 22,0 % / - 770	↔	↔	2	0	0	2	2
YHTEENSÄ	**22**	0				**7**	**2-3**	**4-5**	**11-12**	**19-21**

Turussa uusia tai korvaavia toimipisteitä ovat Kaskenmäki, Varissuo ja Keskustan sote-keskus. Palvelutarvetta on myös Pansio-Pernon alueella. Tavoitteena on luopua Linnankatu 23 (Eskeli) ja 31 tiloista. Raision sote-keskusratkaisun myötä myös Naantalin ja Ruskon palvelut tarjotaan Raisiosta. Muilla alueilla hyödynnetään yhteiskäyttöisiä tiloja alueen asiakkaiden tapaamisiin. Oripään toimipiste suljetaan ja alueelle jäävät Loimaan ja Auran toimipisteet, alkuun myös Pöytyän toimipiste. Taivassalon ja Vehmaan alueen palvelut tarjotaan jatkossa Uudestakaupungista tai Laitilasta. Saaristossa olisi käytössä yhteiskäyttöinen tapaamistila asiakaskohtaamisiin.
Lastensuojelun sijaishuolto ml. jälkihuolto ja perhehoito ovat niin laajalti jalkautuvaa palvelua, ettei niitä esitetä visiotaulukossa. Kiinteiden toimipisteiden päättyessä turvataan tarpeenmukainen kasvokkainen lapsiperhesosiaalityön ja lastensuojelun avohuollon palvelu alueella jalkautuvana työnä.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Perheoikeudelliset palvelut

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, 0-17-vuotiaat	Palvelu-rakenteen muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	1	0	15,8 % / 4 790	↔	↔	0	0	0	1	1
Itäinen Turun seutu	0	0	-2,8 % / - 437	↔	↓	0	1-2	0	0	1-2
Läntinen Turun seutu	0	0	-2,4 % / - 342	↔	↓	0	1	0	0	1
Salon seutu	1	0	- 26,2 % / - 2 499	↔	↓	0	0	0	1	1
Loimaan seutu	1	0	- 20,9 % / - 1 227	↔	↓	0	0	0	1	1
Vakka-Suomi	2	0	- 14,9 % / - 746	↔	↓	0	0	1	1	1
Turunmaa	2	0	- 22,0 % / - 770	↔	↓	0	0	0	2	2
YHTEENSÄ	**7**	**0**				**0**	**2-3**	**1**	**6**	**8-9**

Lietoon tai/ja Kaarinaan ja Raisioon on tarpeen perustaa uudet toimipisteet, koska itäisen ja läntisen Turun seudun asiakkuuksia hoidetaan nyt Turusta käsin, jossa tilarajoitteet ovat tulossa vastaan väestönkasvun jatkuessa. Salossa palvelut siirretään IoT-Campukselle. Laitilan ja Uudenkaupungin toiminta yhdistetään Uuteenkaupunkiin. Turunmaalla palvelut jalkautuvat Kemiönsaarelle ja Paraisille. Perheoikeudellisia palveluja voidaan tarjota myös digitaalisin välinein.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Lastensuojelun laitospalvelut sisältäen perhekuntoutuksen

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestönkehityksen vaikutus, 0-17-vuotiaat	Palvelu-rakenteen muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	8	20	15,8 % / 4 790	↑	↔	3	3	0	5	11
Itäinen Turun seutu	1	19	-2,8 % / - 437	↔	↔	0	0	0	1	1
Läntinen Turun seutu	1	6	-2,4 % / - 342	↔	↔	0	0	0	1	1
Salon seutu	3	5	- 26,2 % / - 2 499	↔	↔	0	0	0	3	3
Loimaan seutu	1	3	- 20,9 % / - 1 227	↔	↔	0	0	0	1	1
Vakka-Suomi	0	1	- 14,9 % / - 746	↔	↔	0	0	0	0	0
Turunmaa	0	0	- 22,0 % / - 770	↔	↔	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	**14**	**54**				**3**	**3**	**0**	**11**	**17**

Ostopalveluja kotiutetaan ja omaa palvelutuotantoa lisätään 2030-luvulla kahdella erityistason yksiköllä: Makslankatu ja uusi erityislastenkoti. Lisäksi Turkuun on suunniteltu uusi vaativan lastensuojelun yksikkö Kompassisairaalan laajennusosaan.
Kaksi ympärivuorokautisen perhekuntoutuksen yksikköä korvataan toimintaan paremmin sopivalla yhdellä uudella yksiköllä. Vähäheikkilän perhetukikeskus korvattaisiin uudisrakennuksella vuonna 2031. Myös Tuomirinteen lastenkodille on tarpeen saada korvaavat tilat, jos nykyisten tilojen vuokrasopimus päättyy vuokranantajan toimesta.

Muutosten perustelut ja vaikutukset: lapsiperheiden erityispalvelut 1/2

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Turku	Varissuon ja Keskustan (Humalistonkadun) sote-keskukset	Lisäys/ korvaus 2029	Uudet tilat mahdollistavat Eskelin tiloista luopumisen		
	Kaskenmäen sote-keskus	Lisäys 2027	Avohuollon ja lapsiperhesosiaalityön ruotsinkieliset palvelut		
	Linnankatu 23 (Eskeli)	Vähennys	Tilojen vuokrasopimus päättyy 2030-luvulla	Tilat riittämättömät ja huonokuntoiset	Muut Turun sote-keskukset ja -asemat
	Linnankatu 31	Vähennys	Uudenlaiset tilatarpeet, kotiin vietävien palvelujen kasvu	Vuokrattu tila	Ei vielä tiedossa
	Sijaishuollon toimipisteet (Salo, Kaarina, Turku)	Tiimien keskittäminen	Palveluiden keskittäminen, toiminnan synergiaetu		Ei vielä tiedossa, Turun seudulla
	Turun perhekuntoutus (Herttuankulma ja Mäntymäki)	Yhdistäminen	Palveluiden keskittäminen, toiminnan synergiaetu	Kustannusten hallinta (nyt osin vuokratiloissa)	Ei vielä tiedossa
	Makslankadun lastenkoti (väistötilat)	Korvaava uudisrakennus	Sisäilmaongelmat		Uusi Makslankadun lastenkoti 2028
	Erityislastenkoti	Lisäys	Oman palvelutuotannon lisääminen, ostopalvelun vähentäminen		
	Vaativan lastensuojelun yksikkö	Lisäys	Korvataan ostopalveluna hankittua psykiatrista hoitoa tarjoavaa lastensuojeluyksikköhoitoa omalla yksiköllä	Lastensuojelu-lain mukainen YTA-yhteinen palvelu	

Muutosten perustelut ja vaikutukset: lapsiperheiden erityispalvelut 2/2

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Itäinen Turun seutu	Lieto, Sarastus	Korvataan	Palvelutarve sekä tarve keskittää palveluita kasvaa.	Kiinteistön huono kunto	Ei vielä tiedossa
	Sijaishuollon toimipisteet (Salo, Kaarina, Turku)	Tiimien keskittäminen	Palveluiden keskittäminen, toiminnan synergiaetu		Ei vielä tiedossa, Turun seudulla
Läntinen Turun seutu	Naantali: lastensuojelun avohuolto ja lapsiperhesosiaalityö	Lisäys/ korvaava 2030-luvulla	Palveluiden keskittäminen, toiminnan synergiaetu		Raision uusi sote-keskus
Salon seutu	Sijaishuollon toimipisteet (Salo, Kaarina, Turku)	Vähennys: tiimien keskittäminen	Palveluiden keskittäminen, synergiaedut		Ei vielä tiedossa, Turun seudulla
Loimaan seutu	Pöytyä, Riihikoski	Vähennys	Kiinteistön huono kunto		Ei vielä tiedossa (Aura?)
	Oripää	Vähennys, 2027	Palveluiden keskittäminen, synergiaedut		Palvelut Loimaalta
Vakka-Suomi	Laitila: Perheoikeudelliset palvelut	Vähennys, viim. 2029	Palveluiden keskittäminen		Palvelut Uudestakaupungista
	Taivassalo ja Vehmaa: Lastensuojelun avohuolto ja lapsiperheiden palvelut	Vähennys, viim. 2029	Palvelutarpeen väheneminen	Palveluiden keskittäminen, synergiaedut	Palvelut Laitilasta ja Uudestakaupungista

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Oppilashuollon toimipaikat

- Kuntien palvelu- ja kouluverkkosuunnitelmat ohjaavat opiskeluhuollon palveluiden sijoittelua, koska opiskeluhuollon palvelut on oltava helposti saavutettavissa ja palvelut tulee järjestää ensisijaisesti oppilaitoksessa tai välittömässä läheisyydessä (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013).
- Lasten määrän väheneminen johtanee kunnissa kouluverkon muutoksiin ja sitä myöten oppilashuollon toimipaikkojen muutoksiin.
- Alakouluikäisten lasten psykiatristen sairaanhoitajien palvelut järjestetään koululla aina, kun lapsen tai perheen tarpeet sitä edellyttävät.
- Oppilaitoksissa on tulevina vuosina lisätarvetta mielenterveys- ja päihdepalvelujen tiloille (vastaanottohuone psykiatrisille sairaanhoitajille) erityisesti yläkouluikäisille ja 2. asteen oppilaille.
- Myös keskitettyjä opiskeluhuollon palvelupisteitä tarvitaan, sillä kaikissa kouluissa näille ei ole sopivia tiloja. Palvelupisteitä pyritään yhdistämään muihin keskitettyihin perhekeskuspalveluihin ja sote-keskuksiin.
- Jalkautuvan työn esihenkilötyölle tarvitaan keskitetyt työtilat.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Sosiaali- ja vammaispalvelujen palveluverkkovisio

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Vammaispalvelujen laitospalvelut ja asiantuntijapalvelut

Alue	Laitokset 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, 0-64-vuotiaat	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	0	0	18,5 % / 30 353	↔	↔	0	1	0	0	1
Itäinen Turun seutu	1	0	1,5 % / 845	↔	↔	0	0	0	1	1
Läntinen Turun seutu	0	0	- 1,4 % / - 754	↔	↔	0	0	0	0	0
Salon seutu	0	0	-19,8 % / - 8 077	↔	↔	0	0	0	0	0
Loimaan seutu	0	0	-15,5 % / - 3 531	↔	↔	0	0	0	0	0
Vakka-Suomi	0	0	-9,7 % / - 2 025	↔	↔	0	0	0	0	0
Turunmaa	1	0	-15,4 % / - 2 217	↔	↔	0	0	0	1	1
YHTEENSÄ	**2**	**0**				**0**	**1**	**0**	**2**	**3**

Sikiöseulonta ja synnytysten turvallisuus ovat johtaneet siihen, että vammaisena syntyneitä on aiempaa vähemmän. Toisaalta lääketieteen kehitys ja maahanmuutto ovat lisänneet palvelutarvetta. Neuropsykiatristen palvelujen tarve on kasvava ja heijastuu mm. lasten ja nuorten kuntoutuksen tarpeina. Laitosten asiakaspaikkoja voidaan suunnata näihin uusiin tarpeisiin.
Paimiossa sijaitsee keskitettynä viisi eri kehitysvammapalvelujen yksikköä ja Paraisten Kårkullassa kaksi. Kiinteiden toimipaikkojen lisäksi asiantuntija- ja lääkäripalveluita tarjotaan liikkuvana palveluna asiakkaan kotiin tai Varhan toimipisteissä varattavissa yhteiskäyttötiloissa.
Uusi toimipaikka Turussa on Kaskenmäen sote-keskus, joka tarjoaa vammaisten asiantuntijapalveluja kaksikielisesti.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Vammaisten asumispalvelujen toimipaikat

Alue	Asumispalvelu-yksiköt 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, täysi-ikäiset	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	8	34	18 % / 31 673	↔	↔	1	2	0	7	10
Itäinen Turun seutu	8	5	7,8 % / 4 353	↔	↔	0	1	0	7	8
Läntinen Turun seutu	4	4	4,4 % / 2 604	↔	↔	0	1	0	4	5
Salon seutu	9	5	- 8,1 % / - 4 047	↔	↔	2	0	1	6	8
Loimaan seutu	3	1	- 7,8 % / - 2 086	↔	↔	0	0	0	3	3
Vakka-Suomi	3	1	- 4,6 % / - 1 161	↔	↔	0	0	0	3	3
Turunmaa	10	1	- 6,4 % / - 1 144	↔	↔	0	1	1	9	10
YHTEENSÄ	**45**	**51**				**3**	**5**	**2**	**39**	**47**

Palvelutarve kasvaa Turussa, minkä vuoksi tarvittaisiin kaksi uutta asumisyksikköä Turkuun. Ruusukujan tilahaasteet edellyttävät korvaavaa ratkaisua. Tuettua asumista ei nähdä merkittävänä palvelumuotona korvaamaan yhteisöllistä asumista. Uudet asumisyksiköt tarvittaisiin myös Paimioon ja Turun länsipuolelle. Vastaavasti Salon seudulla yksiköitä voitaisiin vähentää ja yhdistää. Uusi lastenyksikkö tullaan perustamaan Paraisille vuonna 2028.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Vammaisten työ- ja päivätoiminnan toimipaikat

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, 18-64-vuotiaat	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	7	3	19,1 % / 25 563	↔	↔	1	3	0	6	10
Itäinen Turun seutu	4	4	3,2 % / 1 283	↔	↔	0	1	1	3	4
Läntinen Turun seutu	2	3	-1 % / - 412	↔	↔	1	0	1	0	1
Salon seutu	4	1	17,5 % / - 5 578	↔	↔	0	0	0	4	4
Loimaan seutu	4	1	-13,6 % / - 2 303	↔	↔	1	0	2	1	2
Vakka-Suomi	2	2	-8,1 % / 1 278	↔	↔	0	0	0	2	2
Turunmaa	4	0	-13,3 % / - 1 447	↔	↔	0	0	1	3	3
YHTEENSÄ	**27**	**14**				**3**	**4**	**5**	**19**	**26**

Katariinan toimintakeskuksen uudet tilat Turussa mahdollistavat lasten aamu- ja iltapäivähoidon siirtämisen Kaarinasta Turkuun. Turun alueella on tarve alaikäisten yksikölle ja 18-64-vuotiaiden työtoiminnan uudelle ryhmälle jo vuoden 2027 aikana sekä uudelle työ- ja päivätoiminnan yksikölle vuoteen 2037 mennessä. Itäisen Turun seudulla on palvelurakenteen keventyessä tarve lisätä vaativaa päivätoimintaa. Myös Läntisen Turun seudulla päivätoiminnan kapasiteettia tulee laajentaa. Loimaan seudulla kolme yksikköä yhdistetään samaan toimipisteeseen. Vammaispalveluita keskittäessä huolehditaan asiakkaiden tosiasiallisista mahdollisuuksista saavuttaa palvelu.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Vammaispalvelujen sosiaalityön toimipaikat

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön-kehityksen vaikutus, koko väestö	Palvelu-rakenne-muutoksen vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	1	0	17,7 % / 36 463	↔	↔	0	1	0	1	1
Itäinen Turun seutu	3	0	5,5 % / 3 915	↔	↔	1	0	0	1	2
Läntinen Turun seutu	3	0	3,1 % / 2 262	↔	↔	0	0	1	2	2
Salon seutu	1	0	-11,0 % / - 6 546	↔	↔	1	0	0	0	1
Loimaan seutu	1	0	-10,1 % / - 3 313	↔	↔	0	0	0	1	1
Vakka-Suomi	2	0	-6,3 % / - 1 907	↔	↔	0	0	1	1	1
Turunmaa	1	0	-9,0 % / - 1 914	↔	↔	0	0	0	1	1
YHTEENSÄ	**12**	**0**				**2**	**1**	**2**	**7**	**9**

Digitaalisten palvelujen kehitys ei tule korvaamaan nykyasioinnin tapoja huomioiden asiakkaiden erityiset tarpeet. Suuri osa asiakaskunnasta toivoo edelleen voivansa asioida perinteisesti kasvokkain. Kaikilla alueilla voidaan käyttää sote-keskusten ja -asemien yhteiskäyttöisiä vastaanottotiloja, Salossa toiveena on IoT-Campus. Turussa voidaan varata työtilaa Kaskenmäestä. Laitilan toimipisteessä voidaan ottaa vastaan myös Uudenkaupungin asiakkaita tarvittaessa. Ruotsinkielisiä palveluja tarjotaan Kårkullassa ja Kaskenmäen sote-keskuksessa.

Muutosten perustelut ja vaikutukset: Vammaispalvelut 1/3

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Turku	Lasten aamu/iltapäivähoito ja loma-ajanhoito, alaikäisten päivätoiminta	Siirtyy Turkuun Littoisista 2026	Parempi toimintaympäristö, nykyinen tila sisäilmaltaan huono eikä ole esteetön	Asiakasmäärän kasvu (alaikäiset). Oma palvelutuotanto ja monipuolisempi toiminta	Uudet tilat (Turku)
		Lisäys 2027	Asiantuntijapalveluja Kaskenmäen sote-keskukseen	Palveluintegraatio, kaksikielisyys	
	Päiväaikainen toiminta Kirjo ja Toivola	Korvataan ja yhdistetään 2029 jälkeen	Tilat ovat väistötiloja, eivät ole esteettömiä, vuokrasopimus päättyy.	Parantaa toimintaympäristöä ja mahdollistaa monipuolisemman toiminnan.	Uudet tilat (Turku)
	Päiväaikainen toiminta Katariina	Korvataan 2029 jälkeen	Tila ei ole esteetön, väistötiloiksi hankittu.	Parantaa toimintaympäristöä, mahdollistaa monipuolisemman toiminnan.	Uudet tilat, päivätoiminta voidaan yhdistää työtoiminnan tilojen kanssa (Turku)
		Lisäys: uusi työtoiminnan toimipiste	Asiakasmäärän kasvu, oma palvelutuotanto	Mahdollistaa monipuolisemman palvelun ja toimintaympäristö vastaa palvelutarvetta.	
	Ruusukujan asumisyksikkö	Korvataan 2029 jälkeen	Tilojen käyttöikä lopussa, eivät sovellu asumispalvelun käyttöön	Lisätään asiakaspaikkoja	Uudet tilat (Turku)
		Lisäys: Kaksi uutta asumisyksikköä	Tarvitaan lisää oman tuotannon paikkoja asumiseen	Asiakasmäärän kasvu.	Skanssin uudishanke 2028 ja toinen vielä määrittämätön uusi tila

Muutosten perustelut ja vaikutukset: Vammaispalvelut 2/3

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Itäinen Turun seutu	Kaarina: Lasten aamu/ilta-päivähoito ja loma-ajan hoito, alaikäisten päivätoiminta	Siirtyy Turkuun Littoisista 2026	Nykyinen tila on sisäilmaltaan huono eikä ole esteetön	Parempi toimintaympäristö mahdollistaa monipuolisemman palvelun	Turku
	Paimio	Lisäys: Asumisyksikkö neurokirjon asiakkaille	Tarvitaan lisää oman tuotannon paikkoja asumiseen.		Uudet tilat
	Paimio	Lisäys: Uusi ryhmä vaativaan päivätoimintaan	Asiakasmäärän kasvu alueen asumispalveluiden laajentuessa	Parantaa toimintaympäristöä	Muulta toiminnalta vapautuva tila
	Kaarina: sosiaalityön toimipiste	Siirtyy korvaavaan tilaan	Tila ei ole esteetön eikä sovellu asiakastapaamisiin	Toimistojen muutto vanhasta poliisitalosta	Uudet toimistotilat Kaarinassa ja kotiin jalkautuvat palvelut
Läntinen Turun seutu	Lieto: sosiaalityön toimipiste	Vähennys	Tilat eivät ole soveltuvat käyttöön mm. henkilöstöturvallisuuden näkökulmasta	Asiakkaat tavataan pääasiassa kotona	Yhteiskäyttöiset sote-toimipisteet
		Lisäys: Uusi vaativan palvelun asumis-yksikkö 2028	Tarvitaan lisää oman tuotannon paikkoja		Uudet tilat (Turun seutu)
	Raisio ja Mynämäki: Päiväaikainen toiminta	Korvaava tila	Nykyiset tilat eivät vastaa toiminnan tarpeisiin. Tarve myös naantalilaisten palveluille.	Toimipisteiden yhdistäminen mahdollistaa monipuolisemman palvelun	Uudet tilat (mahdollisesti Masku tai Raisio)

Muutosten perustelut ja vaikutukset: Vammaispalvelut 3/3

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Salon seutu	Salo: sosiaalityön toimipiste	Korvataan	Tiloista on päätetty luopua jo 2024.		IoT-Campus
	Artturi ja Supina-Ropina	Korvataan ja yhdistetään viimeistään 2029	Supina-Ropinan kiinteistöön liittyvät ongelmat	Artturi pieni yksikkö, korkeat kustannukset itsenäisenä	Uusi yksikkö (Salo)
	Elmeri (lasten yksikkö)		Kiinteistöön liittyvät ongelmat	Synergiahyödyt Artturin ja Supina-Ropinan kanssa	
Loimaan seutu	Päiväaikainen toiminta Loimaa	Korvataan ja yhdistetään	Nykyiset tilat eivät vastaa toiminnan tarpeisiin	Mahdollistaa monipuolisemman palvelun	Uudet tilat (Loimaa)
Vakka-Suomi	Uusikaupunki: sosiaalityön toimipiste	Vähennys	Asiakastapaamiset hoidetaan asiakkaiden kotona		Yhteiskäyttöiset soten toimipisteet
Turunmaa	Parainen: lasten yksikkö	Lisäys 2029	Oman tuotannon paikkoja asumiseen		Uudet tilat (Parainen)
	Kemiönsaari: Smålandin asumisyksikkö	Vähennys	Asumispaikkatarpeen väheneminen	Kiinteistöön liittyvät ongelmat, ei korjattavissa.	Muut asumisyksiköt Kemiönsaarella

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Ikääntyneiden palveluiden palveluverkkovisio

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Ikääntyneiden ympärivuorokautinen palveluasuminen ja laitospalvelut

Alue	Asumisyksiköt 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön kehityksen vaikutus, 85 v. täyttäneet	Palvelu-rakenteen muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	9	23	69 % / 4 059	↑↑	↔	3	0	2	4	7
Itäinen Turun seutu	11	11	92,8 % / 1 795	↑↑	↔	1	0	1	8	9
Läntinen Turun seutu	10	6	78,3 % / 1 773	↑	↔	1	1	1	8	10
Salon seutu	9	9	56,4 % / 1 419	↑↑	↔	3	0	1-2	4	7-8
Loimaan seutu	7	6	56,6 % / 778	↔	↔	1	0	1	5	6
Vakka-Suomi	8	7	69,3 % / 839	↔	↔	0	0	2	6	6
Turunmaa	7	4	64,1 % / 579	↑	↔	2	0	3	2	4
YHTEENSÄ	**61**	**66**				**11**	**1**	**11-12**	**37**	**49-50**

Vaikka palvelurakennetta pyritään keventämään ja asiakkaita ohjaamaan yhteisölliseen asumiseen, ikääntyneiden määrän kasvu lisää ympärivuorokautisen palveluasumisen tarvetta. Tarvetta lisäkapasiteetille tuottaa myös alueellinen kapasiteettivaje ja tarve purkaa sairaalapalvelujen käyttöä. Vaikka asumisyksiköiden lukumäärä pienenee, niiden asukaspaikkamäärä kasvaa yksikkökoon kasvaessa.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Ikääntyneiden yhteisöllinen asuminen

Alue	Asumisyksiköt 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön kehityksen vaikutus, 85 v. täyttäneet	Palvelu-rakenteen muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	1	7	69 % / 4 059	↑↑	↔	0	2	0	1	3
Itäinen Turun seutu	3	4	92,8 % / 1 795	↑↑	↔	1	0	0	2	3
Läntinen Turun seutu	2	3	78,3 % / 1 773	↑	↔	0	1	0	2	3
Salon seutu	2	0	56,4 % / 1 419	↑↑	↔	0	1	1	1	2
Loimaan seutu	3	0	56,6 % / 778	↔	↔	0	0	0	3	3
Vakka-Suomi	2	4	69,3 % / 839	↔	↔	0	0	1	1	1
Turunmaa	2	1	64,1 % / 579	↑	↔	1	1	0	1	3
YHTEENSÄ	**15**	**19**				**2**	**5**	**2**	**11**	**18**

Palvelurakenteen keventämien edellyttää yhteisöllisen asumisen kapasiteetin lisäämistä, jota puuttuu erityisesti itäiseltä Turun seudulta sekä Salon seudulta. Uudiskohteet rakennettaisiin hybridiyksiköinä.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Kuntouttavat arviointiyksiköt

Alue	Yksiköt 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön kehityksen vaikutus, 85 v. täyttäneet	Palvelu-rakenteen muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	1	0	69 % / 4 059	↑↑	↔	1	0	0	0	1
Itäinen Turun seutu	2	0	92,8 % / 1 795	↑	↔	0	1	1	1	2
Läntinen Turun seutu	1	0	78,3 % / 1 773	↑	↔	0	1	0	1	2
Salon seutu	1	0	56,4 % / 1 419	↑	↔	0	0	0	1	1
Loimaan seutu	1	0	56,6 % / 778	↑	↔	0	0	0	1	1
Vakka-Suomi	1	0	69,3 % / 839	↑	↔	0	0	0	1	1
Turunmaa	1	0	64,1 % / 579	↑	↔	0	0	0	1	1
YHTEENSÄ	**8**	**0**				**1**	**2**	**1**	**6**	**9**

Turussa korvataan Kurjensiipiyksiköt Kurjenmäkikodit korvaavalla uudiskohteella. Paimion yhteisöllisen asumisen tarve arvioidaan suunnitelmakaudella. Myös Turun asumispalveluyksiköistä saadaan arviointipaikkoja, jos ympärivuorokautisen hoivan asiakaspaikkoja korvataan yksityisellä palvelutuotannolla. Arviointiyksiköille pyritään löytämään sopivia tiloja ilman suuria investointeja. Investointi uusiin tiloihin ikääntyneiden väestöpiikin luomassa ohimenevässä tarpeessa ei ole järkevää.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Kuntouttava päivätoiminta

Alue	Toimipaikat 2026		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Varha	Yksityinen	Väestön kehityksen vaikutus, 85 v. täyttäneet	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	1	4	69 % / 4 059	↑↑	↔	0	0	0	1	1
Itäinen Turun seutu	4	0	92,8 % / 1 795	↑	↔	0	0	0	4	4
Läntinen Turun seutu	3	0	78,3 % / 1 773	↑	↔	0	0	0	3	3
Salon seutu	2	2	56,4 % / 1 419	↑	↔	0	0	0	2	2
Loimaan seutu	3	0	56,6 % / 778	↑	↔	0	0	0	3	3
Vakka-Suomi	2	0	69,3 % / 839	↑	↔	0	0	0	2	2
Turunmaa	3	0	64,1 % / 579	↑	↔	0	0	1	2	2
YHTEENSÄ	**18**	**6**				**0**	**0**	**1**	**17**	**17**

Myös kuntouttavaa päivätoimintaa tarvitaan lisää kotona asumisen tukemiseksi. Turun seudulla päivätoimintaa tarvitaan suhteellisesti muita alueita enemmän ja asiakasmääriä on tarkoitus lisätä nykyisiin toimipaikkoihin lisäämättä toimipisteitä. Kemiönsaarella päivätoiminta keskitetään yhteen sijaintiin.

Muutosten perustelut ja vaikutukset: Ikääntyneiden asumis- y.m. palvelut 1/3

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Turku	Kurjenmäkikodit	Korvataan 2028	Kiinteistön toiminnallisuus	Kaavoitus	Uudiskohde
	Kerttuli	Korvataan 2029 jälkeen	Kiinteistön kunto		Uudiskohde
	Liinahaka (72 paikkaa)	Korvataan	Kiinteistön toiminnallisuus	Kiinteistön kunto	Yksi uudiskohde 2030-luvulla
	Yli-Maaria (46 paikkaa)	Korvataan	Kiinteistökustannukset	Yksikön sijainti	
	Myllykoti	Korvataan, siirtyy Raisioon 2029	Kiinteistön toiminnallisuus		Uudiskohde (90 paikkaa)
	Lehmusvalkama	Tilojen peruskorjaus- tai korvaamisvaihtoehdot selvitetään	Kiinteistön toiminnallisuus		
Itäinen Turun seutu	Kaarinakoti	Korvataan	Kiinteistön toiminnallisuus	Kiinteistön kunto	Yksi uudiskohde v. 2030 (60 paikkaa)
	Värttinä	Korvataan	Kiinteistön toiminnallisuus		
	Hovirinnan yhteisöllinen asuminen	Korvataan	Kiinteistön toiminnallisuus		
	Ruska (lyhytaikaisyksikkö)	Lakkautetaan viim. 2029	Kiinteistön toiminnallisuus	Heikko käyttöaste, korkea yksikkökustannus	Varhan muut yksiköt

Muutosten perustelut ja vaikutukset: Ikääntyneiden asumis- y.m. palvelut 2/3

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Läntinen Turun seutu	Kuivelakoti (15 paikkaa)	Lakkautetaan 2029 jälkeen	Yksikön pieni koko, korkea yksikkökustannus	Alueella riittävä muu palvelutarjonta	Alueen muut yksiköt
	Maununtupa	Muutetaan yhteisölliseksi asumiseksi viim. 2029	Yhteisölliselle asumiselle soveltuvat tilat		Ei tarvetta
	Moisiokoti	Korvataan tai korjataan 2029 jälkeen	Kiinteistön kunto	Laitospalvelun lakkauttaminen	Uudiskohde tai peruskorjataan
Salon seutu	Kukonkallion hoivakoti	Korvataan 2027	Kiinteistön kunto	Kiinteistön toiminnallisuus	Uudiskohde
	Alholan hoivakoti ja Alppilakoti	Lakkautetaan ja korvataan 2027	Kiinteistön kunto	Kiinteistön toiminnallisuus	Uudiskohde
	Paukkulakoti	Korvataan tai korjataan	Kiinteistön kunto	Kiinteistön toiminnallisuus	Uudiskohde tai peruskorjataan
	Anninkartano (16 paikkaa)	Korvataan	Yksikön pieni koko	Palveluntarve alueella	Yksi uudiskohde
	Rauha- ja Toivokoti (13 paikkaa)	Korvataan	Yksikön pieni koko	Palveluntarve alueella	

Muutosten perustelut ja vaikutukset: Ikääntyneiden asumis- y.m. palvelut 3/3

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Loimaan seutu	Suvirannan palvelukeskus	Korvataan	Kiinteistön kunto	Kiinteistön toiminnallisuus	Yksi uudiskohde
	Koski TL palvelukeskus	Korvataan	Kiinteistön kunto	Kiinteistön toiminnallisuus	
Vakka-Suomi	Laitila: Koivukoto (19 paikkaa)	Korvataan 2029 jälkeen	Yksikön pieni koko		Alueen yksityinen palvelutuotanto
	Taivassalo: Poiju ja Ankkuri	Korvataan ja muuttuu ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi 2028	Kiinteistön toiminnallisuus	Laitospalvelun lakkauttaminen	Uudiskohde
Turunmaa	Kemiönsaari: Hannahemmet	Korvataan	Kiinteistön kunto	Kiinteistön toiminnallisuus	Yksi uudiskohde viimeistään 2029
	Silverbacken (16 paikkaa)	Korvataan	Yksikön pieni koko	Korkea yksikkökustannus	
	Parainen: Björkebo	Korvataan 2028	Kiinteistön kunto		Uudiskohde

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Sairaalapalvelujen palveluverkkovisio

Keskeiset nostot palveluverkkovisiosta 2027-2037

- Ikääntyneen väestön määrän kasvu lisää perustason vuodeosastokapasiteetin tarvetta. Vuodeosastokapasiteetin riittävyys turvataan koko Varhan alueella, ja palveluverkkoa suunniteltaessa huomioidaan kapasiteettiskenaario, jonka mukaan yle-vuodeosastopaikkojen tarve kasvaa merkittävästi vuoteen 2040 mennessä.
- Ikääntyneen väestön määrän kasvaessa on varmistettava riittävä perustason vuodeosastokapasiteetti koko Varhan alueella. Väestönmuutoksen paine kohdistuu erityisesti Turun seudulle. Kapasiteetin turvaamiseksi suunnitellaan Raision uuteen sote-keskukseen suurta vuodeosastoyksikköä sekä Kaarinan sote-keskuksen vuodeosastotoiminnan laajentamista 2030-luvulla..
- Nykyisiä alueellisia vuodeosastoja ei lakkauteta ennen kuin palveluketjun muutosten vaikutukset vuodeosastotarpeeseen on arvioitu ja riittävä korvaava kapasiteetti on käytettävissä. Kuntouttavien arviointiyksiköiden ja muiden palvelurakenteen muutosten vaikutukset vuodeosastotarpeeseen arvioidaan erillisessä valmistelussa.
- Uusissa sairaala- ja sote-keskusrakennushankkeissa varaudutaan vuodeosastokapasiteetin myöhempään kasvattamiseen.
- Vuodeosastoverkon muuttuessa on alueellisesti turvattava saattohoidon saatavuus ja mahdollisuus saada hoitoa lähellä kotia. Ennen vuodeosastopaikkojen vähentymistä valmistellaan toimintamalli, jossa saattohoitoa voidaan toteuttaa tarkoituksenmukaisesti esimerkiksi kotisairaalan, ikääntyneiden tilapäisen asumispalvelun ja muiden soveltuvien ympärivuorokautisten palvelujen avulla. Tavoitteena on turvata saattohoito alueellisesti lähipalveluna ja ottaa myös huomioon se, että kotisairaala ei toimi kattavasti saaristossa.
- Perustason vuodeosastoilla hoidettavien potilaiden hoito tulee jatkossa entistä vaativammaksi. Yksiköissä on turvattava riittävä lääketieteellinen ja hoitotyön laatu ja turvallisuus, diagnostiset valmiudet ja terapiapalvelut. Yksittäisten vuodeosastojen ylläpitäminen näillä tavoitteilla on tulevina vuosina entistä haasteellisempaa, sillä ammattihenkilöiden saatavuus tulee heikkenemään.
- Diagnostiikkapalveluja lisätään Turussa ja Kaarinassa mutta muualla tehtäisiin maltillista palveluverkon supistamista yhteen sovitettuna muiden muutosten kanssa. Tavoitteena on, että henkilöstöllä olisi pienessäkin toimipisteessä työtä koko päivälle, jotta palvelujärjestelmä voisi tuottaa palvelut mahdollisimman monelle asiakkaalle.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Perustason vuodeosastot

Alue	Osastot 2026	Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan vuodeosastotarpeesta				
		Väestönkehityksen vaikutus, ikäryhmät 75+ | 85+	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Osastot 2037
Turku	13	24 % / 5 259 | 69,0 % / 4 059	(↓)	↔	*	0-1*	0	13*	13-14
Itäinen Turun alue	4	32,4 % / 2 552 | 92,8 % / 1 795	(↓)	↔	2-4	2-3	0	0	4-7
Läntinen Turun alue	3	36,0 % / 3 166 | 78,3 % / 1 773	(↓)	↔	3	1-4	0	0	4-7
Salon seutu	4	22,5 % / 2 057 | 56,4 % / 1 419	(↓)	↔	2	0	0	0	2
Loimaan seutu	2	20,6 % / 1 022 | 56,6 % / 778	(↓)	↔	0	0	0	2	2
Vakka-Suomi	2	20,5 % / 957 | 69,3 % / 839	(↓)	↔	1	0	0	1	2
Turunmaa	2	17,1 % / 589 | 64,1 % / 579	(↓)	↔	0	0	0-2	0	0-2
YHTEENSÄ	**30**				**8-10**	**3-8**	**0-2**	**16**	**27-36**

*Vuodeosastopalvelujen tarpeen kehitykseen vaikuttaa keskeisesti se, miten saadaan ikääntyneiden palveluketju sujuvaksi ilman odotusta erikoissairaanhoidossa tai perustason vuodeosastoilla. Kotisairaalahoitoa ei ole enää tarkoitus merkittävästi laajentaa, mutta perustason palveluketjun optimoinnilla voitaneen vähentää erikoissairaanhoidon vuodeosastopaikkojen tarvetta. Turun perustason vuodeosastoratkaisuun vaikuttaa Mäntymäen sairaalan peruskorjaustarve 2030-luvulla sekä tekeillä oleva suunnitelma sairaalakampuskokonaisuudesta. Raisioon ja Kaarinaan tulisi lisätä osastoja vastaamaan ikäryhmän kasvua. Salossa vuodeosastojen määrä pienenee ja koko vastaavasti kasvaa osastojen yhdistyessä uudisrakennushankkeen myötä.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Somaattisen erikoissairaanhoidon avopalvelut sairaaloiden ja sote-keskuspalvelujen yhteydessä

Alue		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Toimipaikat 2026	Väestön-kehityksen vaikutus, 55 v. täyttäneet	Palvelu-rakenne-muutoksen vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	3	14,3 % / 9 086		↔	1-2	1	0	0-1	3
Itäinen Turun alue	0	13,4 % / 3 332		↔	0	1	0	0	1
Läntinen Turun alue	0	8,1 % / 2 346		↔	0	1	0	0	1
Salon alue	1	1,3 % / 350	N/A*	↔	0	0	0	1	1
Loimaan alue	1	- 3,1 % / - 452		↔	0	0	0	1	1
Vakka-Suomi	1	- 4,0 % / - 547		↔	0	0	0	1	1
Turunmaa	0	- 0,3 % / -27		↔	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	**6**				**1-2**	**3**	**0**	**3-4**	**8**

Digitaaliset palvelut voivat sujuvoittaa asiointia, mutta eivät olennaisesti vähennä erikoissairaanhoidon kivijalkapalvelujen tarvetta. Uudisrakentamisella korvattavia tai peruskorjattavia toimipaikkoja ovat Kirurginen sairaala, mahdollisesti myös Mäntymäki. Toimipaikkalisäyksiä ovat sote-keskukset Kaskenmäellä sekä mahdolliset Kaarinan ja Raision uudiskohteet. Avopediatria toimii jo integroituna perhekeskuspalveluihin. Sairaaloissa ja sote-keskuksissa tarjottaisiin erikoisalojen avopalveluja tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena huomioiden erityisesti väestön usein toistuvien palvelujen tarve. *Perusterveydenhuoltoon vahvemmin integroituvan erikoissairaanhoidon toimintamallin suunnittelu on vasta käynnistynyt, joten vaikutusta tilaratkaisuihin ei voi vielä kovin tarkkaan arvioida, vaan muutosvaikutukset esitellään ao. kohteiden päätöksentekoon tuotavissa suunnitelmissa.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Psykiatrisen erikoissairaanhoidon avopalvelut

Alue	Toimi-paikat 2026	Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				Toimi-paikat 2037
		Väestönkehityksen vaikutus, koko väestö	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digiasioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	
Turku	6	17,7 % / 36 463	↓	↓	0	0	4	2	2
Itäinen Turun seutu	4	-6,3 % / - 1 907	↓	↓	0	0	2	2	2
Läntinen Turun seutu	2	5,5 % / 3 915	↓	↓	1	0	1	0	1
Salo	1	3,1 % / 2 262	↓	↓	0	0	0	1	1
Loimaa	1	-11,0 % / - 6 546	↓	↓	0	0	0	1	1
Uusikaupunki	1	-10,1 % / - 3 313	↓	↓	0	0	0	1	1
Turunmaa	1	-9,0 % / - 1 914	↓	↓	0	0	1	0	0
YHTEENSÄ	**16**				**1**	**0**	**8**	**7**	**8**

Teknologia-avusteisuus täydentää osaston ja avohoidon palveluita, lyhentää sairaalajaksoja ja vähentää hoitokäyntien määrää. Etäpalvelu voi olla toimiva osa psykiatrista avohoitoa ensitapaamisen jälkeen.
Perustason mielenterveyspalveluja tullaan vahvistamaan, mikä osaltaan voi jarruttaa esh-palvelutarpeen kasvua. Toisaalta esh:n pitkäaikainen hoitovaje ja tarve hoidon intensiteetin lisäämiseksi edellyttävät, ettei esh-kapasiteettia vähennetä, ennen kuin nähdään, miten perustason kehittäminen ja työnjako vaikuttavat asiakasvolyymiin. Psykiatrinen avohoito keskittyy pitkälti Kompassi-sairaalan laajennuksen valmistuessa Turkuun, Saloon, Uuteenkaupunkiin ja Loimaalle mutta em. lisäksi nuorisopsykiatrian palveluja jäisi vielä Kaarinaan, Lietoon ja Raisioon.-Paraisten palvelut muuttuisivat etäpalveluiksi (varmistaen kaksikielisyys).

Muutosten perustelut ja vaikutukset: Perustason vuodeosastohoito 1/2

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Turku	Mäntymäki	Sairaansijojen täysimittainen hyödyntäminen	Ikääntyneiden määrän kasvu erityisesti Turun seudulla. Heikentyvä sote-henkilöstön saatavuus.	Rakennuskannan investointitarpeet, resurssitehokkuuden parantaminen	Arvioidaan erikseen.
Vakka-Suomi	Laitila	Korvataan: osastohoito siirtyy Ukiin 2028	Sote-henkilöstön heikentyvä saatavuus (erityisesti lääkärien) saattaa vaarantaa vuodeosastotoiminnan jatkon mahdollisuudet. Palvelut pyritään siihen asti turvaamaan, ensisijaisesti Uuteenkaupunkiin.	Toiminnan keskittäminen isompiin yksiköihin tehostaa saatavilla olevien resurssien käyttöä ja vähentää palvelun haavoittuvuutta	Vakka-Suomen sairaalan remontti valmistuu keväällä 2028
Läntinen Turun seutu	Raisio	Korvataan: osastohoito siirtyy Turkuun 2027	Raision sairaalan sisäilmaongelmat		Tilapäisesti Mäntymäki ja Kaskenlinna, myöhemmin Raision uusi vuodeosastoyksikkö
	Naantali	Korvataan: osasto suljetaan 2030-luvulla	Toiminnan keskittäminen tehostaa saatavilla olevien resurssien käyttöä.	Heikentyvä sote-henkilöstön saatavuus (erityisesti lääkärit).	Raisioon suunniteltu uudisrakennus lisää alueellista kapasiteettia.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Radiologisen kuvantamisen palvelut

Alue	Kuvantamis-yksiköt 2026 (yksityiset)	Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
		Väestönkehityksen vaikutus, koko väestö	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	2	17,7 % / 36 463	(↓)	↔	0	2	0	2	4
Itäinen Turun seutu	2	5,5 % / 3 915	(↓)	↔	0	0	1	1	1
Läntinen Turun seutu	2	3,1 % / 2 262	(↓)	↔	1	0	0-1	0	1-2
Salon seutu	2	-11,0 % / - 6 546	(↓)	↔	0	0	1	0	1
Loimaan seutu	1	-10,1 % / - 3 313	(↓)	↔	0	0	0	1	1
Vakka-Suomi	1	-6,3 % / - 1 907	(↓)	↔	0	0	0	1	1
Turunmaa	(1)*	-9,0 % / - 1 914	(↓)	↔	0	0	1	0	0
YHTEENSÄ	**10+1***				**1**	**2**	**3-4**	**5**	**9-10**

Tavanomaisen röntgenkuvantamisen tarve vähenee uusien hoitokäytäntöjen ja muiden kuvantamismenetelmien käytön myötä. Alueellinen palvelutarve eriytyy väestönkehityksen mukaisesti. Turunmaan sairaalan suljettua kuvantamisyksikköä korvaava yksikkö tulee Kaskenmäen sote-keskukseen, uusi yksikkö myös Keskustan sote-keskukseen. Raision sairaalan uudishankkeessa korvataan Raision kuvantamisyksikkö, johon mahdollisesti yhdistettäisiin Naantalin yksikkö. Someron kuvantamispalvelut tuotetaan Salosta jo vuodesta 2027 alkaen laitteiston vanhentuessa ja Liedon palvelut myöhemmässä vaiheessa muista Turun seudun yksiköistä. *Paraisilla kuvantamisesta vastaa yksityinen toimija, mutta ostopalvelutoiminnan jatkoa ei nähdä tarkoituksenmukaisena nykyisen sopimuskauden päättyessä 2026.

Pitkän aikavälin palveluverkkovisio: Tyks Laboratorioiden näytteenottopalvelut

Alue		Palvelutarpeen kehitys			Arvio Varhan toimipaikkatarpeesta				
	Näytteen-ottopisteet	Väestönkehityksen vaikutus, koko väestö	Palvelu-rakenne-muutosten vaikutus	Digi-asioinnin vaikutus kivijalka-palveluun	Korvaava	Lisäys	Vähennys	Ei muutosta	Toimi-paikat 2037
Turku	6	17,7 % / 36 463	↔	↔	0	2	1	6	8
Itäinen Turun seutu	5	5,5 % / 3 915	↔	↔	0	1	0	5	6
Läntinen Turun seutu	5	3,1 % / 2 262	↔	↔	1	0	0	4	5
Salon seutu	3	-11,0 % / - 6 546	↔	↔	0	0	0	3	3
Loimaan seutu	7	-10,1 % / - 3 313	↔	↔	0	0	2	5	5
Vakka-Suomi	4	-6,3 % / - 1 907	↔	↔	0	0	0	4	4
Turunmaa	2	-9,0 % / - 1 914	↔	↔	0	0	0	2	2
YHTEENSÄ	**32**				**1**	**3**	**3**	**29**	**33**

Turussa uusia näytteenottopisteitä ovat Kaskenmäen sote-keskus ja Varissuon sote-asema, Mäntymäen kaksi toimipistettä yhdistetään. Läntisellä Turun seudulla näytteenotto siirtyy Raision sairaalasta uuteen sote-keskukseen. Palveluverkkoa harvennetaan Loimaan seudulla, jonka pienissä toimipisteissä henkilöstölle ei ole asiakkaita koko päivälle. Pienten sote-pisteiden lakkautuksen tai avoterveydenhuollon vastuulle siirtymisen myötä TYKS laboratorioiden näytteenotto päättyy kyseisissä pisteissä. Näytteenottopalvelut säilyvät Loimaan lisäksi Riihikoskella, Aurassa ja Marttilassa, Ruskolla ja Perniössä. Itäisellä alueella näytteenottoa lisätään Piikkiön sote-pisteelle.

Muutosten perustelut ja vaikutukset: Diagnostiset palvelut 1/2

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Turku	Mäntymäki: kaksi näytteenottopistettä	Vähennys: pisteet yhdistetään 2030-luvulla	Toimipisteiden erillisyys aiheuttaa resurssihukkaa ja hämmennystä asiakkaille		Mäntymäen sote-keskuksen uudet/ peruskorjatut tilat
	Kaskenmäki: näytteenotto- ja kuvantamispalvelut	Lisäys 2027	Uusi kaksikielinen sote-keskus tarjoaa laajat diagnostiset palvelut	Korvaa aiempaa Turunmaan sairaalan kuvantamispalvelua	
	Varissuo: näytteenotto	Lisäys 2029	Näytteenotto lähipalveluna uudelle sote-asemalle		
	Keskustan sote-keskus: kuvantamispalvelut	Lisäys 2029	Kuvantamispalvelut uuteen sote-keskuksen sijaintiin	Väestönkasvun mukainen palvelu-tarpeen kasvu	
Itäinen Turun seutu	Lieto: kuvantamispalvelut	Poistuu 2030-luvulla	Kuvantamislaite tulee 2030-luvulla käyttöikänsä päähän, ei investoida uuteen laitteeseen.	Lähellä useita muita kuvantamisyksiköitä, resurssi- ja kustannustehokkuus.	Turun, Raision ja Kaarinan palvelut
	Piikkiö: näytteenotto	Lisäys 2028 jälkeen	Näytteenottoa lisätään suuriin sote-pisteisiin		

Muutosten perustelut ja vaikutukset: Diagnostiset palvelut 2/2

Alue	Kohde	Suunniteltu muutos	Perustelu 1	Perustelu 2	Korvaava kapasiteetti
Läntinen Turun seutu	Raision sairaala: kuvantamis- ja näytteenottopalvelut	Korvataan 2027 alkaen	Kuvantamispalvelut siirtyvät tilapäiseen väistöön sisäilmaongelmien takia	Diagnostiikkapalvelut ovat tärkeä osa sote-keskusta	Väistötilat, myöhemmin Raision uusi sote-keskus
	Naantali: kuvantamispalvelut	Poistuu 2030-luvulla	Kuvantamisen palvelut voidaan keskittää Raisioon	Resurssitehokkuus	
Salon seutu	Somero: kuvantamispalvelut	Poistuu 2028	Laitteen käyttö vähäistä, henkilöstöresurssi tarvittaisiin Salossa	Laite tulee käyttöikänsä päähän v. 2026, kalliiseen vähän käytettävään laitteeseen ei kannata investoida.	Salon sairaala
Loimaan seutu	Alastaro: näytteenotto	Poistuu 2027	Sote-piste suljetaan ja näytteenotto päättyy	Henkilöstöresurssien käytön tehostaminen. Huonokuntoiset tilat.	Loimaan sairaala
	Oripää: näytteenotto	Poistuu 2027	Sote-piste suljetaan ja näytteenotto päättyy	Henkilöstöresurssien käytön tehostaminen.	Loimaan sairaala
Turunmaa	Parainen: kuvantamispalvelut	Poistuu 2027	Palvelut voidaan tarjota kustannus-tehokkaasti Varhan omissa yksiköissä	Ostopalvelusopimuksen nykyinen kausi päättyy 2026 lopussa	Kaarinan ja Kaskenmäen sote-keskukset

Pidämme huolen siitä, että hyvinvointialueen väestö saa laadukkaat ja vaikuttavat palvelut tarpeidensa mukaisesti.